

2109

Jaką funkcję spełnia system przeciwblokujący (ABS)?

- A. Skracia drogę hamowania w każdych warunkach.
- B. Zapobiega zerwaniu przyczepności opon podczas przyspieszania.
- C. Ułatwia omijanie przeszkód w czasie hamowania.

1290

Jaki jest cel stosowania układu ASR w samochodzie osobowym?

- A. Przeciwdziałanie poślizgowi podczas hamowania silnikiem.
- B. Zapobieganie blokowaniu kół hamowanych.
- C. Przeciwdziałanie poślizgowi kół podczas ruszania.

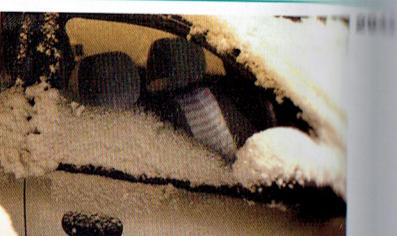
Czy niedopomagana opona zużywa się szybciej po bokach?

- Tak Nie

Jaki jest cel stosowania układu ESP w samochodzie osobowym?

- A. Przeciwdziałanie poślizgowi kół podczas hamowania silnikiem.
- B. Zapobieganie blokowaniu kół hamowanych.
- C. Stabilizowanie ruchu pojazdu podczas jazdy po luku drogi.

3065

Czy zaśnieżone szyby lub lusterka samochodu, którym zamierzają kierować utrudniają ocenę sytuacji na drodze?

- Tak Nie

Gdzie mogą być stosowane żarówki dwuwłóknowe?

- A. w lampach ksenonowych.
- B. w podświetleniu tablicy rejestracyjnej.
- C. w reflektorach głównych pojazdu.

3051

Co może być efektem nieszerokości układu wydechowego w samochodzie?

- A. Może wzrosnąć pojemność silnika.
- B. Może wzrosnąć poziom hałasu zewnętrznego samochodu.
- C. Może wzrosnąć spalanie oleju silnikowego.

Jaki może być skutek używania uszkodzonych lub zużytych piór wycieraczek samochodzie osobowym?

- A. Zmniejszenie zużycia plynów do spryskiwaczy.
- B. Zmniejszenie zużycia akumulatora.
- C. Pogorszenie widoczności drogi w czasie deszczu.

Wpływ alkoholu, leków i narkotyków na bezpieczeństwo w ruchu drogowym

PODSTAWA PRAWNA:

Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 1260 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1137 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 1094 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 lipca 2014 r. w sprawie wykazu środków działających podobnie do alkoholu oraz warunków i sposobu przeprowadzania badań na ich obecność w organizmie (Dz.U. poz. 948 z późn. zm.).

Stan zdrowia i predyspozycje psychiczne do kierowania pojazdem

Badaniu lekarskiemu przeprowadzanemu w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem podlega:

- 1) Osoba ubiegająca się o wydanie prawa jazdy.
 - 2) Osoba ubiegająca się o przywrócenie uprawnienia do kierowania pojazdem, cofniętego ze względu na stan zdrowia.
 - 3) Kierujący pojazdem, skierowany przez organ kontroli ruchu drogowego, jeżeli:
 - a) uczestniczy w wypadku drogowym, w wyniku którego nastąpiła śmierć innej osoby lub ciężki uszczerbek na jej zdrowiu,
 - b) kierował pojazdem w stanie nietrzeźwości lub po użyciu środka działającego podobnie do alkoholu.
 - 4) Kierujący pojazdem skierowany decyzją starosty w przypadkach nasuwających zastreżenia co do stanu zdrowia.
 - 5) Osoba niepełnosprawna posiadająca prawo jazdy lub pozwolenie do kierowania tramwajem, skierowana decyzją starosty na podstawie zawiadomienia powiatowego lub wojewódzkiego zespołu ds. orzekania o stopniu niepełnosprawności.
 - 6) Kandydat na instruktora lub egzaminatora osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami.
- Badania lekarskie przeprowadza uprawniony lekarz.

Badaniu psychologicznemu, przeprowadzanemu w celu orzeczenia istnienia lub braku przeciwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem, podlega:

Lekcja 10

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

348

- 1) Kandydat na instruktora lub egzaminatora osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami oraz osoba ubiegająca się o pozwolenie do kierowania tramwajem.
- 2) Kierujący pojazdem silnikowym skierowany, w drodze decyzji, przez organ kontroli ruchu drogowego, jeżeli:
 - a) kierował pojazdem w stanie nietrzeźwości lub po użyciu środka działającego podobnie do alkoholu,
 - b) przekroczył liczbę 24 punktów.
- 3) Kierujący będący sprawcą wypadku drogowego, w którym jest zabity lub ranny.
- 4) Kierujący skierowany przez lekarza, jeżeli w wyniku badania lekarskiego stwierdzono zasadniczą konieczność przeprowadzenia badania psychologicznego.
- 5) Osoba skierowana przez kierownika właściwej jednostki organizacyjnej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli jest ona przewidziana do szkolenia na kierowcę na potrzeby wojska.
- 6) Osoba ubiegająca się o przywrócenie uprawnienia do kierowania pojazdem silnikowym, cofniętego ze względu na istnienie przeciwskań psychologicznych do kierowania pojazdami.

Alkohol i inne używki

Spożycie alkoholu w praktyce uniemożliwia bezpieczne prowadzenie samochodu. U osób znajdujących się pod wpływem alkoholu można zaobserwować szereg zaburzeń wpływających na bezpieczeństwo jazdy: pogorszenie koordynacji ruchów, znaczne wydłużenie czasu reakcji, ograniczenie pola widzenia, błędna ocenę odległości i szybkości oraz pogorszenie wzroku.

Prawo o ruchu drogowym zabrania kierowania pojazdem, prowadzenia kolumn pieszych, jazdy wierzchem, a nawet pędzenia zwierząt osobie w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu. Zabronione jest również holowanie pojazdu kierowanego przez taką osobę.

Stan po użyciu alkoholu:
0,2 - 0,5 %

Stan po użyciu alkoholu występuje u osób, u których w wydychanym powietrzu stężenie alkoholu występuje na poziomie $0,1 \text{ mg}/\text{dm}^3$ do $0,25 \text{ mg}/\text{dm}^3$ lub zawartość alkoholu we krwi wynosi od $0,2\%$ do $0,5\%$.

Tomat 1 Wpływ alkoholu, leków i narkotyków na bezpieczeństwo w ruchu drogowym

Stan nietrzeźwości:
 $> 0,5 \%$
 $> 0,25 \text{ mg}/\text{dm}^3$

Stan nietrzeźwości występuje u osób, u których w wydychanym powietrzu stężenie alkoholu przekracza $0,25 \text{ mg}/\text{dm}^3$ lub zawartość alkoholu we krwi jest większa niż $0,5\%$.

Obecność alkoholu w organizmie ustala się na podstawie wyniku z urządzenia badającego stężenie alkoholu w wydychanym powietrzu lub na podstawie badania próbki krwi. Osoba, która została zatrzymana podczas prowadzenia pojazdu, a znajdowała się w stanie po użyciu alkoholu ($0,1 \text{ mg}/\text{dm}^3$ do $0,25 \text{ mg}/\text{dm}^3$) lub pod wpływem środków działających podobnie do alkoholu, popełnia wykroczenie, za które przewiduje się karę grzywny do 5000 złotych oraz zakaz prowadzenia pojazdów do 3 lat.

Dużo surowsze konsekwencje grożą osobie, która prowadziła pojazd w stanie nietrzeźwości (powyżej $0,25 \text{ mg}/\text{dm}^3$) lub pod wpływem środka odurzającego (np. marihuana, haszysz, morfina). Kodeks karny w takim przypadku przewiduje karę grzywny (w przeliczeniu jednostek może ona wynieść do 1 080 000 złotych), karę ograniczenia wolności albo karę pozbawienia wolności do lat 2. Ponadto sąd może orzec zakaz prowadzenia pojazdów trwający do 15 lat, a w przypadku recydywistów i nietrzeźwych sprawców wypadków – nawet dożywotnio.

Kierowcy z orzeczonym zakazem prowadzenia pojazdów po pewnym czasie mogą ubiegać się o możliwość powrotu za kierownicę. Jeżeli zakaz został wydany czasowo, będzie to najwcześniej po upływie połowy czasu, na który zakaz został wydany. W przypadku zakazów dożywotnich – po upływie 15 lat. Całkowity zakaz prowadzenia może też (po 10 latach w przypadku zakazu dożywotniego lub połowie czasowego), zostać przez sąd zmieniony na zakaz prowadzenia pojazdów niewyposażonych w blokadę alkoholową. Jest to urządzenie uniemożliwiające włączenie silnika, gdy poziom alkoholu w wydychanym powietrzu wyniesie $0,1 \text{ mg}$ alkoholu w 1dm^3 .

Dodatkowo, w stosunku do nietrzeźwych kierowców sąd orzeka obowiązek wpłaty na Fundusze Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej co najmniej 5 tysięcy złotych (pierwszy raz) lub co najmniej 10 tysięcy złotych (kierujący złapany ponownie) a kierujący, którzy spowodują wypadek będąc pod wpływem alkoholu, muszą liczyć się z koniecznością zapłaty wysokich nawiązek na rzecz osób poszkodowanych.

W Polsce dopuszczalny poziom stężenia alkoholu we krwi kierowcy wynosi do $0,2\%$.

Lekcja 10

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

349

Lekcja 10

W innych krajach Europy przedstawia się następująco:

Kraj	Dopuszczalna zawartość alkoholu w organizmie
Austria	0,5‰
Bielościa	0,5‰
Białoruś	0,0‰
Bulgaria	0,2‰
Chorwacja	0,5‰
Cypr	0,0‰
Czechy	0,0‰
Dania	0,5‰
Estonia	0,0‰
Finlandia	0,5‰
Francja	0,5‰
Grecja	0,5‰
Hiszpania	0,5‰
Holandia	0,5‰
Irlandia	0,5‰
Islandia	0,5‰
Litwa	0,0‰

Kraj	Dopuszczalna zawartość alkoholu w organizmie
Lichtenstein	0,8‰
Luksemburg	0,8‰
Łotwa	0,5‰
Malta	0,0‰
Niemcy	0,5‰
Norwegia	0,5‰
Portugalia	0,5‰
Rosja	0,1‰
Rumunia	0,8‰
Słowenia	0,5‰
Szwajcaria	0,8‰
Szwecja	0,2‰
Turcja	0,5‰
Ukraina	0,0‰
Węgry	0,0‰
Wielka Brytania	0,8‰
Włochy	0,8‰

Średnio organizm człowieka spala około 0,12‰ alkoholu na godzinę

Szacunkowe stężenie alkoholu we krwi, w promilach, po 1 godzinie u kobiety:									
	40 kg	45 kg	50 kg	55 kg	60 kg	65 kg	70 kg	75 kg	80 kg
1 porcja	0,71	0,62	0,54	0,48	0,43	0,39	0,36	0,32	0,29
2 porcje	1,55	1,36	1,21	1,09	0,99	0,9	0,83	0,76	0,71
3 porcje	2,38	2,1	1,88	1,76	1,54	1,41	1,31	1,21	1,13
4 porcje	3,21	2,84	2,54	2,3	2,1	1,93	1,78	1,65	1,54
5 porcji	4,05	3,58	3,21	2,91	2,66	2,44	2,26	2,1	1,96

Szacunkowe stężenie alkoholu we krwi, w promilach, po 1 godzinie u mężczyzny:										
	60 kg	65 kg	70 kg	75 kg	80 kg	85 kg	90 kg	95 kg	100 kg	105 kg
1 porcja	0,35	0,32	0,29	0,26	0,24	0,22	0,2	0,18	0,16	0,15
2 porcje	0,83	0,76	0,7	0,64	0,59	0,55	0,51	0,48	0,45	0,42
3 porcje	1,31	1,2	1,1	1,02	0,95	0,89	0,83	0,78	0,74	0,7
4 porcje	1,78	1,64	1,51	1,4	1,31	1,22	1,15	1,08	1,29	0,97
5 porcji	2,26	2,08	1,92	1,78	1,66	1,56	1,47	1,38	1,31	1,24

Temat 1 Wpływ alkoholu, leków i narkotyków na bezpieczeństwo w ruchu drogowym

Wpływ narkotyków, substancji odurzających i środków psychotropowych na prowadzenie pojazdu

Za będącą pod wpływem środka (środków) działających podobnie do alkoholu uznaje się osobę, w której organizmie oznaczono jeden ze środków wskazanych przez Ministra Zdrowia:

- 1) Opiaty.
- 2) Amfetaminę i jej analogi.
- 3) Kokainę.
- 4) Tetrahydrokanabinole.
- 5) Benzodiazepiny.

W grupie środków działających podobnie do alkoholu występuje wiele różnych substancji. Wśród nich można wymienić między innymi:

- 1) Substancje wziewne – wywołują one stany podobne do odurzenia, które pociągają za sobą niezdolność do kierowania pojazdami (niektóre lotne rozpuszczalniki, aerozole, substancje lotne używane w medycynie).
- 2) Narkotyki, które można podzielić ze względu na pochodzenie:
 - a) naturalne – pozyskiwane z roślin konopi (haszysz, marihuana i pochodne), pozyskiwane bezpośrednio lub częściowo syntetycznie z maku (heroina, morfina i pochodne), pozyskiwane z krzewu koki (kokaina i pochodne), halucynogenne gatunki grzybów;
 - b) sztuczne:
 - środki pozyskiwane syntetycznie: amfetamina i pochodne, narkotyki „dyskotekowe” typu ecstasy – powodują one niezdolność do kierowania pojazdem ze względu na oszolomienie, utratę poczucia rzeczywistości, nadmierne pobudzenie lub spowolnienie reakcji i apatię;
 - środki halucynogenne (LSD, meskalina) – powodują omamy, zaburzają orientację i równowagę, powodują niezdolność do kierowania pojazdem, zwłaszcza podczas odurzenia.

Środki działające podobnie do alkoholu wykrywa się w organizmie na podstawie badania śliny, moczu i krwi.

Zmiany świadomości wywoływanie przez używanie narkotyków i środków odurzających powodują usunięcie zahamowań, zwiększenie procesów postrzegania, tworzenie iluzji, halucynacje, działanie w kierunku pobudzania lub przeciwnie – tłumienia i uspokajania, zubożnia-

Z uwagi na niebezpieczeństwo związane ze zmęczeniem za kierownicą, staraj się zawsze obiektywnie oceniać swoją zdolność do dalszej jazdy. Z objawami zmęczenia możesz próbować walczyć na wiele sposobów, np. pijąc gorącą kawę, rozmawiając z pasażerami czy przewietrzając kabinę. Nic jednak nie zastąpi krótkiego choćby postoju i odpoczynku.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

354

PODSUMOWANIE

- Jako kierowca musisz zwracać uwagę na wpływ zażywanych leków na zdolność do prowadzenia pojazdów.
- Nowy dzień nie zawsze oznacza nowe siły. Rano nie siedaj za kierownicą, jeśli poprzedniego wieczoru spożywałeś alkohol.
- Walcząc ze zmęczeniem w długiej podróży pamiętaj o odpoczynku. Nocleg w hotelu i dłuższa przerwa w podróży to zdecydowanie lepsza opcja niż skutki przynięcia, choćby na moment, w trakcie jazdy.

ZADANIE DOMOWE

Wejdź na www.prawojazdy.com.pl i ćwicz rozwiązywanie Państwowych Testów Egzaminacyjnych online lub skorzystaj z Państwowych Testów Egzaminacyjnych na płycie DVD.

E-kurs – wejdź na stronę www.prawojazdy.com.pl i powtórz wiadomości z tej lekcji, korzystając z kursu internetowego.

1528

Czy zażycie przez prowadzącego pojazd niewielkiej ilości markotyku wpływa na jego zdolność do prawidłowej oceny ryzyka na drodze?

Tak Nie

2094

Czy spożycie amfetaminy może zwiększać skłonność kierowcy do ryzykownych i agresywnych zachowań?

Tak Nie

2096

Czy spożycie alkoholu wpływa na zmianę pola widzenia kierującego pojazdem?

Tak Nie

2099

Czy zamierzając kierować pojazdem po zażyciu leków, powinieneś upewnić się, że nie mają one negatywnego wpływu na Twój stan psychofizyczny?

Tak Nie

1534

Czy kierujący pojazdem po spożyciu alkoholu, może mieć trudności w jednoczesnym wykonywaniu dwóch i więcej czynności?

Tak Nie

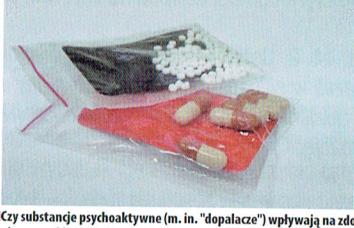
2095

Czy zażycie leków uspokajających i nasennych, może zaburzać u kierującego kontrolę toru jazdy?

Tak Nie

2097

Czy substancje psychoaktywne (m. in. "dopalacze") wpływają na zdolność bezpiecznego kierowania pojazdem nawet przez najbardziej doświadczonych kierowców?

Tak Nie

2944

Czy rano powinieneś zrezygnować z kierowania pojazdem, jeśli wieczorem poprzedniego dnia spożyłeś dużą ilość alkoholu?

Tak Nie